

Raport privind transparența

Pentru anul financiar
care se încheie la
31 decembrie 2015

Cuprins

Introducere	3
Structura juridică, forma de proprietate și convenții în cadrul rețelei	4
Guvernanță	5
Sistem de control intern al calității și declarația de eficacitate	6
Standarde de control al calității	6
Responsabilitatea conducerii cu privire la calitate în cadrul firmei	7
Cerințe etice	7
Acceptarea inițială și continuarea relației profesionale cu clientul	8
Resurse Umane	9
Prestarea serviciilor	10
Monitorizare	12
Declarația Conducerii cu privire la eficacitatea funcționării sistemului de control intern al calității	12
Cea mai recentă revizuire pentru asigurarea calității în conformitate cu articolul 29 al Directivei de audit nr. 43 a UE	12

Practici de Independență ale PricewaterhouseCoopers Audit SRL	13
Independența, integritate și obiectivitate	14
Declarația Conducerii privind independența	14
Formarea profesională continuă a auditorilor statutar	14
Informații financiare pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2015 (neauditat) pentru PricewaterhouseCoopers Audit SRL:	15
Entități de interes public* pentru care este efectuat auditul în scopuri statutare de către PricewaterhouseCoopers Audit SRL pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2015	15
Veniturile partenerilor	16
Declarația	16
Contact	17

---

1. Introducere

Acest raport este publicat în conformitate cu cerințele articolului 46 al Ordonanței de Urgență nr. 90 din 24 iunie 2008 (adoptată prin Legea 278/2008) și implementează cerințele articolului 40 din Directiva 43 a Uniunii Europene privind auditul statutar al conturilor anuale și al conturilor consolidate.

2. Structura juridică, forma de proprietate și convenții în cadrul rețelei

PricewaterhouseCoopers Audit SRL este o societate cu raspundere limitata, detinută în proportie de 25% de PricewaterhouseCoopers Eastern Europe BV înregistrata în Olanda, aprox. 4,63% de Postolache Francesca, partener, aprox. 13,89% David Trow,

partener, aprox. 14,81% Kenneth Spiteri, partener, aprox. 13,89% Mihai Adrian Anita, partener, aprox. 9,26% Paul Steven Facer, partener și aprox. 9,26% Mircea Bozga, partener, aprox. 4,63% Deaconescu Florin, partener, aprox. 4,63% Biota Andreea Monica, partener. PricewaterhouseCoopers Eastern Europe BV este detinuta în final de parteneri din firmele PricewaterhouseCoopers din Europa Centrala și de Est.

PricewaterhouseCoopers Audit SRL este membra a PricewaterhouseCoopers International Limited, („PwC International”), societate cu raspundere limitata la nivelul garantiilor depuse, înregistrata în Marea Britanie. PwC International ofera structura unei retele internationale firmelor membre PwC. PwC International nu furnizeaza servicii clientilor. Activitatile principale ale PwC International constau în: identificarea oportunitatilor de piata și dezvoltarea de strategii conexe; consolidarea produselor interne PwC, a competentelor și rețelelor de informatii/know-how; promovarea marcii PwC; dezvoltarea și depunerea eforturilor în vederea unei aplicari consecutive de standarde comune în ce privește riscul și calitatea, inclusiv conformitatea cu procesele de independenta.

Firmele membre ale PwC International nu functioneaza ca agenti ai PwC International în furnizarea de servicii catre clienti sau în alt mod, iar PwC International nu actioneaza ca agent pentru firmele sale membre. PwC International nu are dreptul și nici capacitatea de a controla exercitarea rationamentului profesional de catre niciuna din firmele membre. PwC International nu are nicio

responsabilitate fata de actiunile sau omisiunile nici uneia din firmele membre. Fiecare firma membra este entitate juridica separata.

PricewaterhouseCoopers Audit SRL colaboreaza cu alte firme membre din Europa Centrala și de Est pentru furnizarea de servicii profesionale clientilor locali și clientilor comuni internationali care activeaza în aceasta regiune. Colaborarea este gestionata de o echipa regionala de management. Pe langa faptul ca asigura adoptarea de catre firmele din regiune a politicilor și procedurilor PwC International, aceasta faciliteaza utilizarea în comun a resurselor, precum și aplicarea politicilor de managementul riscului și a standardelor de calitate.

Fiecare firmă membră are, de asemenea, propria structură locală de conducere, în conformitate cu cerințele legale și operaționale relevante. Această structură juridică și cooperarea în cadrul rețelei oferă flexibilitate și autonomie fiecărei firme membre pentru a răspunde rapid și eficient la condițiile pieței locale. De asemenea, reflectă faptul că, în majoritatea țărilor, autoritățile de reglementare acordă dreptul de a profesa ca auditori firmelor constituite la nivel național, în cadrul cărora auditorii cu calificare profesională locală (sau, în Uniunea Europeană, o combinație între auditori și/sau firme de audit din UE) detin majoritatea drepturilor de vot.

Când o firmă devine membră a PwC International și aderă la rețeaua globală, aceasta dobândește dreptul de a folosi numele de PricewaterhouseCoopers și primește acces la resursele comune din cadrul rețelei, la metodologii, know-how și expertiză. În același timp, fiecare firmă se angajează să respecte un set de politici comune și să mențină standardele de calitate aprobate de Consiliul PwC International.

Rețeaua globală a PwC creează o platformă comună, în baza căreia firmele membre fac schimb de cunoștințe, expertiză și resurse pentru a furniza permanent servicii la un standard înalt clienților din întreaga lume. În fiecare țară, firmele membre utilizează metodologii comune, baze de date de informații/know-how, tehnologie, și au acces la o expertiză foarte specializată.

Fiecare dintre firmele membre PwC se angajează în activități legate de controlul calității și monitorizare a conformității, acoperind aspecte privind furnizarea de servicii, etică, conduita în afaceri și independență.

3. Guvernanță

În cadrul firmelor PricewaterhouseCoopers grupate în Europa Centrală și de Est, care cuprinde firme din 29 de țări, funcționează un sistem de management matricial. Fiecare partener votează o dată la 4 ani pentru alegerea unui CEO, care numește Consiliul de Conducere/Echipa de Management, ce include atât Parteneri Responsabili de Teritorii, cât și lideri cu responsabilități operaționale, pentru liniile funcționale și de servicii. Consiliul este responsabil pentru stabilirea obiectivelor generale de business și pentru asigurarea conformității cu politicile PwC International.

Politicile și obiectivele de business ale fiecăreia din liniile principale de servicii – audit, taxe, juridic și

consultanță - sunt stabilite de către echipa de conducere a liniei de servicii, pentru toate teritoriile.

Monitorizarea Consiliului Regional de Conducere/Echipei Regionale de Management, în numele partenerilor, este realizată de către un Consiliu al Partenerilor ales la nivel regional, care cooperează îndeaproape cu Consiliul de Conducere / Echipa de Management și aprobă politicile și deciziile importante, care afectează partenerii și firma. Administratorii PricewaterhouseCoopers Audit SRL sunt: Ioan Simion, Vasile Iuga, Kenneth Spiteri, Mihai Adrian Anița, Paul Steven Facer, Mircea Bozga, David Trow și Florin Deaconescu, Monica Biota și Francesca Postolache.

4. Sistem de control intern al calității și declarația de eficacitate

În calitate de firmă membră a PricewaterhouseCoopers International, suntem obligați să respectăm standardele comune legate de risc și calitate, aprobate de către această organizație.

Aceste cerințe sunt completate de cerințele legale locale și de standardele profesionale de calitate ale Camerei Auditorilor Financiari din România și, dacă este cazul, de standardele referitoare la auditul calității din țări străine, dacă ni se cere întocmirea unui raport cu privire la o entitate dintr-un astfel de stat.

Procedurile noastre detaliate de control al calității sunt cuprinse în Manualele PwC de Politici de Audit și Management ale Riscului. Paragrafele următoarele rezumă politicile, atitudinile, comportamentele și acțiunile importante care asigură menținerea unui nivel ridicat al calității auditului:

4.1 Standarde de control al calității

PricewaterhouseCoopers Audit SRL, ca firmă membră a PwC International este obligată prin politicile interne de risc și calitate, și reglementările naționale de audit din România, să implementeze un sistem de control al calității pentru practicile noastre de audit.

Sistemul nostru de control al calității este în deplină conformitate cu cerințele Federației Internaționale a Contabililor („IFAC”) și cu standardele/norme stabilite de Camera Auditorilor Financiari din România. Sistemul de control al calității este implementat ca parte din activitățile noastre zilnice.

Standardul Internațional de Control al Calității 1 („ISQC” 1), emis de IFAC, se aplică tuturor firmelor de audit membre care efectuează audit și revizuirii ale informațiilor financiare istorice în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit.

Acest standard stabilește elementele necesare sistemului de control al calității care ar trebui să funcționeze într-o firmă de audit.

Cerințele se referă la:

1. Responsabilitatea conducerii privind calitatea în cadrul firmei;
2. Cerințe etice;
3. Proceduri de acceptare inițială și continuare a relațiilor cu clienții și a unor angajamente specifice;
4. Resurse umane;
5. Efectuarea angajamentelor;
6. Monitorizare.

4.1.1 Responsabilitatea conducerii cu privire la calitate în cadrul firmei

Conceptul de „tone at the top”: Conducerea noastră se angajează să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că PwC continuă să susțină calitatea, independența, obiectivitatea și conduita etică.

Conducerea firmei transmite cu regularitate mesaje către parteneri, subliniind importanța menținerii calității. Mesaje în acest sens sunt incluse și în comunicările periodice ale conducerii către toți

membrii personalului. La fel de importante sunt și comunicările periodice ale conducerii destinate partenerilor și personalului nostru cu privire la noile standarde și recomandările aferente în vederea furnizării de servicii de înaltă calitate clienților.

Comunicările din partea conducerii, subliniază importanța menținerii standardelor de calitate în munca de zi cu zi. Echipa noastră de conducere demonstrează prin conduita sa faptul că are încredere deplină în obiectivele și sistemele de asigurare a calității. Aceasta este demonstrată prin numirea de parteneri responsabili cu managementul riscului și auditul calității, care raportează direct către Partenerul Responsabil de Teritoriu (Country Managing Partner) sau/si către Partenerul Responsabil pentru activitățile de Audit din Teritoriu. Acești parteneri sunt persoane cu experiență și reputație, care oferă consultanță și, dacă e necesar, instrucțiuni, partenerilor care furnizează servicii clienților în probleme legate de risc și calitate.

4.1.2 Cerințe etice

Integritate și obiectivitate

Ne mândrim cu faptul că serviciile noastre adăuga valoare, ajutând la îmbunătățirea transparenței, încrederii și uniformizării proceselor afacerii. Pentru a reuși, trebuie să creștem și să ne dezvoltăm, atât la nivel personal cât și ca afaceri. Valorile noastre fundamentale de Excelență, Munca în echipă și Leadership ne ajuta sa realizam această creștere.

Ne desfășurăm activitatea în cadrul standardelor aplicabile profesionale, legi și reglementări împreună cu politicile și standardele PwC. Acest obiectiv include, printre altele, respectarea deplină a Codului de Etică pentru Contabili Profesioniști IESBA (Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili Profesioniști). Cu toate acestea, suntem de acord ca aceste norme, legi și politici nu reglementează toate tipurile de comportament. Ca urmare, avem, de asemenea, un cod PwC de conduită care se aplică și se emite pentru toți oamenii și firmele PwC. Acest Cod este bazat pe valorile noastre și le ridică la nivelul următor - să demonstreze valorile noastre în acțiune. Codul definește modul în care ar trebui să ne comportăm și sa ne desfășuram activitatea într-o gamă largă de situații. Acesta conține, de asemenea,

un cadru pentru luarea deciziilor de ordin etic, care ajuta partenerii și personalul sa stabileasca cum trebuie sa acționeze în abordarea dilemelor etice. Partenerii și angajații trebuie să urmeze valorile exprimate în Cod în cursul carierei lor în PwC și să ajute alți colegi din PwC să facă același lucru.

CEE are o rețea integrată de Etică și Conduita în afaceri. Monitorizarea aspectelor etice se face de către un lider regional pentru Etică și Conduita în Afaceri, iar fiecare firmă teritorială are un lider local pentru Etică și Conduita în Afaceri, care este desemnat dintre parteneri. Liderul Conduitei în Afaceri este responsabil pentru aspectele etice locale și pentru asigurarea respectării tuturor standardelor de etică aplicabile. Aceasta include, fără a se limita, la comunicarea și instruirea partenerilor și personalului din teritoriul local.

Fiecare birou PwC are acces la politicile suplimentare detaliate de etică, care completează Codul de Conduită. Acestea includ recomandări cu privire la aspecte cum ar fi acceptarea de cadouri de la clienți și la modul în care ar trebui să procedeze personalul în

cazul în care ia cunoștință de existența unor cazuri de comportament ne-etic din partea oricărui partener sau angajat. CEE are un instrument regional prin care toti partenerii și angajații pot transmite sesizări anonime către o echipă de Etică și Conduita în Afaceri. Persoanele din afara PwC, inclusiv personalul clienților, pot transmite sesizări, inclusiv sesizări anonime, folosind instrumentul de comunicare global PwC care se afla pe <http://pwc.com>.

Atunci când este raportată, sau există suspiciuni, privind încălcarea Codului nostru de Conduita, sunt luate măsuri pentru a investiga, și acolo unde este cazul, pentru a remedia situația. Partenerii și personalul, sunt încurajați să raporteze și să își exprime îngrijorările într-un mod corect, onest și respectuos. PwC se angajează să protejeze persoanele care raportează încălcări ale codului etic împotriva oricărui represalii.

Partenerii și angajații sunt responsabili să adreseze aspectele care le sunt aduse la cunoștință. Politica CEE privind Plăngerile și Suspiciunile stabilește regulile și protocoalele pentru investigarea aspectelor raportate. Politicile și procedurile sunt actualizate ca urmare a aspectelor identificate în cursul unei investigații de etică.

Standardele IFAC și PwC includ toate cerințele etice emise de Camera Auditorilor Financiari din România („CAFR”), întrucât CAFR a transpus și adoptat în întregime Codul Etic emis de IFAC.

4.1.3 Acceptarea inițială și continuarea relației profesionale cu clientul

PwC a implementat un proces de identificare a celor pe care i-am putea accepta ca și clienți pe baza sistemului de susținere a deciziei PwC referitoare la acceptarea inițială și continuarea relației profesionale cu clientul („Acceptare și Continuare”-„A&C”). Sistemul presupune determinarea, de către echipa de audit, conducerea firmei noastre, experții în anumite domenii de activitate și specialiștii în managementul riscului, a modului în care riscurile aferente unui client actual sau potențial sunt acceptabile, și dacă ar trebui să fim asociați sau nu cu acea societate și cu conducerea sa sau cu acționarii săi.

Printre aspectele pe care le luăm în considerare pe durata procesului de A&C sunt:

- Reputația societății și a conducerii sale;
- Eficacitatea Consiliului de Administrație;
- Pregătirea și experiența personalului clientului responsabil cu raportarea financiară;
- Orice înclinație a conducerii către manipularea rezultatelor raportate;

Independență

PricewaterhouseCoopers Audit SRL a adoptat politicile PwC globale de independență, suplimentate, atunci când e necesar, de regulile profesionale locale și de reglementare locale, în cazul în care acestea sunt mai restrictive. Politicile PwC globale de independență se bazează și respectă Codul de Etică al Contabililor Profesioniști IESBA.

PricewaterhouseCoopers Audit SRL monitorizează cu strictețe conformitatea cu cerințele de reglementare, profesionale și de independență ale PwC referitoare la interesele financiare, obiectul serviciilor, modul de plată al onorariilor și relațiile de afaceri cu terții.

Politicile PwC globale de independență sunt în curs de actualizare pentru a conține și reflecta modificările regulilor de independență rezultate din implementarea legislației Uniunii Europene privind auditul (Directiva și Regulamentul).

Informații suplimentare referitoare la procedurile pe care le aplicăm pentru a menține independența sunt prezentate în secțiunea acestui raport referitoare la „Practici de independență ale PricewaterhouseCoopers Audit SRL”.

- Orice tranzacții semnificative structurate pentru a obține recunoașterea veniturilor;
- Orice practică de contabilitate agresivă sau creativă;
- Orice tranzacții complexe, neobișnuite sau greu de evaluat;
- Orice estimări care implică incertitudini sau raționamente subiective;
- Orice tranzacții cu părți afiliate care nu sunt parte a grupului consolidat;
- Orice indiciu care ar arăta că societatea se află în dificultate financiară;
- Expertiza necesară pentru derularea unui anumit angajament.

A&C este un sistem puternic, dar esența procesului nostru de acceptare inițială și continuare a relației profesionale cu clientul este reprezentată de timpul considerabil dedicat de echipa noastră de management al riscului și al altor parteneri cu experiență. Așa cum este prezentat în detaliu în secțiunea următoare, „Prestarea serviciilor”, partenerii

responsabili cu managementul riscului au un rol esențial în luarea deciziilor legate de acceptarea inițială sau continuarea relației profesionale cu clienții. În urma acceptării sau păstrării relației cu clientului, rezultatele acestor evaluări sunt incluse în procesul de audit, având impact, de exemplu, asupra ariei de aplicabilitate a muncii de audit și alocării

resurselor pe domeniile de audit. Declinăm propunerea, acceptarea inițială sau continuarea relației profesionale cu clienții atunci când societatea nu este de acord cu aria de aplicabilitate a lucrărilor de audit sau când onorariul este inacceptabil.

4.1.4 Resurse Umane

Angajare:

Noi utilizăm standarde exigente la angajarea colaboratorilor, atât pentru începători cât și pentru cei cu experiență, care includ nu numai evaluarea rezultatelor școlare/academice ale fiecărui candidat, ci și interviuri, verificări ale experienței și referințelor. De asemenea, evaluăm calitatea angajaților pe care îi recrutăm din universități, asigurându-ne că ne concentrăm eforturile de recrutare asupra acelor instituții care au un istoric de absolvenți de înaltă calitate, oameni care pot activa cu succes în profesia noastră.

Dezvoltare profesională:

Pregătirea profesională este un proces continuu. Aceasta începe la momentul angajării și continuă de-a lungul carierei. Colegii noștri participă la o varietate de cursuri de pregătire profesională în afara firmei, la

nivel local și național, și, de asemenea, sunt instruiți în mod continuu la locul de muncă. Sunt abordate atât competențele de bază în contabilitate, audit și independență, cât și domeniile de activitate specializate în care lucrează (o industrie specifică). De asemenea, și partenerii noștri beneficiază de pregătire profesională continuă, dezvoltare și cursuri, și sunt implicați direct în procesul de pregătire profesională la locul de muncă destinat personalului nostru. Responsabilitatea unui partener constă în colaborarea cu angajații, în cadrul unor activități de îndrumare, instruire, schimb de experiență și pentru a constitui un exemplu pentru personalul specializat al echipelor noastre.

Firma a creat un mediu în care salariații noștri sunt personal responsabili pentru propria dezvoltare de-a lungul carierei lor și, în acest scop, a dezvoltat numeroase oferte de cursuri pentru a ajuta colegii să-și creeze un curriculum de pregătire profesională

personalizat, astfel încât rolurile și responsabilitățile lor să se potrivească cu aspectele particulare ale activității clienților cu care lucrează. Fiecare partener trebuie să lucreze cu toți angajații, să le ofere îndrumare, instruire, schimb de experiență și să constituie un exemplu pentru echipele pe care le conduce. Pe lângă participarea la cursurile de pregătire pe care și le-au ales, partenerii și angajații trebuie să participe la cursuri pe care firma le consideră esențiale pentru îndeplinirea sarcinilor lor, la un nivel tehnic și etic adecvat. De asemenea, firma asigură conformitatea cu standardele profesionale naționale cu privire la educația profesională continuă periodică. Programele de educație sunt actualizate continuu pentru a ne asigura că oferă colegilor noștri dezvoltarea, aptitudinile și experiența de care au nevoie în calitate de profesioniști ce oferă servicii clienților.

Monitorizare și îndrumare:

Fiecare partener responsabil pentru un angajament de audit trebuie să se asigure - consultându-se cu alți membri ai echipei dacă este necesar - că partenerii și personalul care iau parte la proiect au competența profesională și experiența necesară pentru proiect, în plus, ei sunt responsabili în ultimă instanță pentru a stabili gradul necesar de îndrumare, monitorizare și revizuire a activității personalului căruia îi este delegată o anumită sarcină.

4.1.5 Prestarea serviciilor

Metodologie globală consecventă:

Noi, împreună cu alte firme PwC, utilizăm, la nivel global, o metodologie și un proces unic pentru toate misiunile de audit, pentru a asigura uniformitate și consecvență în abordare. Metodologia este îmbunătățită continuu pentru a răspunde schimbărilor mediului de lucru. Toți partenerii și angajații sunt instruiți continuu în legătură cu această metodologie. Metodologia noastră este conformă cu reglementările IAASB și este suficient de flexibilă pentru a permite includerea oricăror proceduri suplimentare, care ar putea fi impuse de reglementările locale.

Politici și proceduri cuprinzătoare:

Politicele și procedurile cuprinzătoare guvernează munca noastră de contabilitate și audit, fiind actualizate în mod constant pentru a reflecta cele mai

Promovare:

Performanța partenerilor și a personalului este evaluată anual printr-un proces care include colegii, subordonații și superiorii. Partenerii și personalul calificat sunt recunoscuți și recompensați pentru oferirea de servicii de calitate de contabilitate și audit, iar procesele de evaluare și recompensare a partenerilor au fost actualizate pentru a respecta noile reguli, care interzic compensarea directă pentru vânzarea de alte servicii decât cele de audit către clienții de audit.

De asemenea, încurajăm, recunoaștem și recompensăm munca în echipă. Membrii personalului li se face o evaluare formală pentru fiecare proiect în cadrul căruia petrec cel puțin 40 de ore. Toți membrii personalului sunt evaluați cel puțin o dată pe an, cu participarea partenerilor și superiorilor cu care au lucrat în cadrul angajamentului, în plus, metodologia noastră de audit oferă ocazii de realizare a unei evaluări informale și instruirii pe tot parcursul unui proiect.

Metodologia noastră este proiectată pentru a asigura atât calitatea serviciilor, cât și dezvoltarea continuă a colegilor noștri. Toate acestea conduc la o evaluare anuală a performanței fiecăruia dintre colegii noștri în raport cu valorile noastre, cu obiectivele stabilite pentru anul respectiv. Personalul nostru promovează doar atunci când este pregătit pentru următorul nivel de responsabilitate.

recente dezvoltări profesionale și mediul nostru local de activitate, și pentru a răspunde aspectelor care apar, nevoilor și problemelor profesiei. Aceste politici se referă nu numai la standardele profesionale și de reglementare, ci reflectă și recomandările pe care le oferim profesioniștilor noștri în legătură cu cea mai bună modalitate de implementare a lor. Ele sunt disponibile sub formă de fișiere electronice și baze de date, sunt actualizate în mod regulat și sunt accesibile colegilor noștri în orice moment.

Controlul la nivelul misiunilor de audit:

Există o serie de alte proceduri de control al calității care sunt efectuate în special cu privire la un anumit angajament. De exemplu, pentru toți clienții noștri entități de interes public și o gamă largă de alte entități, inclusiv societăți comerciale și institutii publice sau de stat, considerate ca fiind semnificative din cauza dimensiunii, complexității, industriei sau profilului public ridicat, desemnăm un Partener

pentru Controlul Calității, care dezbate toate problemele importante cu partenerul responsabil de angajament, și care răspunde de evaluarea independentă a planului de audit și de punerea sa în execuție, de rezolvarea problemelor importante, de situațiile financiare și informațiile prezentate, precum și dacă raportul de audit este adecvat circumstanțelor. Criterii specifice sunt stabilite în politicile noastre interne pentru a asigura faptul că Partenerul pentru Controlul Calității deține experiența și nivelul de expertiză necesare pentru a îndeplini acest rol.

Politicile noastre prevăd și consultări cu experți tehnici din cadrul firmei și cu specialiști în diferite ramuri industriale pentru anumite tranzacții și situații, care pot implica în mod semnificativ aplicarea raționamentului, în final, cultura noastră de consultare, care este prezentată în continuare, se referă la faptul că echipele noastre de audit se consultă în mod regulat cu astfel de experți, și cu alții care nu sunt solicitați în mod formal.

Partenerii misiunilor de audit și partenerul responsabil pentru controlul calității, pentru fiecare client, entitate de interes public, sunt încadrați într-un program de rotație pentru a asigura o perspectivă nouă, fără a renunța la experiența instituțională.

Mai mult, metodologia globală a PwC este construită pe principiul conform căruia muncă depusă de fiecare membru al echipei este evaluată de un alt membru al echipei, care are cel puțin aceeași competență, pentru a putea aprecia dacă lucrarea a fost executată conform planului, în mod competent, și că s-au tras concluziile potrivite.

Resurse - Contabilitate și Audit:

Consultarea este elementul-cheie pentru controlul calității în firma noastră. Grupul nostru de consultanță contabilă este compus din parteneri și personal cu expertiză în contabilitate și audit. Dacă un partener responsabil de un proiect nu este de acord cu o soluție furnizată de către experții noștri tehnici locali, are la dispoziție un proces pentru continuarea discuției în cadrul ierarhiei firmei până când problema este rezolvată, ținându-se cont de punctele de vedere ale unor astfel de experți tehnici.

Cu referire, spre exemplu, la adoptarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) adoptate de UE, am introdus un sistem pentru a ne asigura că situațiile financiare ale clienților sunt analizate de către echipele noastre de audit într-o manieră care este în deplină concordanță și conformitate cu cerințele standardelor IFRS.

Elementul-cheie al sistemului este efectuarea unei revizii independente de către echipa noastră regională pentru servicii de consultanță contabilă (Accounting Consulting Services team - „ACS”), care acoperă din punct de vedere geografic întreg teritoriul Europei Centrale și de Est (CEE/ CSI), în funcție de complexitatea și riscul asociat anumitor sectoare industriale, de mărimea clientului și de statutul de listat /nelistat, ACS va efectua o revizuire a situațiilor financiare IFRS ale clientului. De exemplu, situațiile financiare ale clienților listați din sectorul financiar-bancar vor fi revizuite de o echipă de specialiști, iar revizuirea finală va fi efectuată de către unul dintre partenerii noștri de ACS. Clienții mai mici, din sectoare cu un risc mai scăzut, vor fi revizuiți în mod periodic de către echipa ACS. Toți clienții care adoptă pentru prima dată IFRS sau clienții al căror audit este efectuat pentru prima dată de către Firma în conformitate cu IFRS, vor fi supuși unei revizii complete a situațiilor financiare de către ACS. În timpul revizurii, echipa de audit va trebui să explice diversele tratamente contabile IFRS adoptate și prezentările din situațiile financiare și va trebui să obțină consimțământul clientului pentru îmbunătățirea tratamentelor contabile și prezentărilor, în cazul în care acestea sunt evaluate de către echipa ACS ca fiind neconforme cu standardele.

Funcția privind Riscul și Calitatea:

Managementul riscului din cadrul firmei noastre reprezintă o funcție esențială, care include atât personal angajat cu normă întreagă, cât și cu program parțial reunit în echipa de Risc și Calitate sau „R&C”. Organizarea R&C include următoarele funcții-cheie: Managementul Riscului, Independența, Servicii de Consultanță Contabilă Tehnică, Reglementari, Politica de Audit și Asigurarea Calității, Invatamant și Dezvoltare, Etica și Monitorizarea Calitatii. Echipa R&C include cel puțin un partener, care este asistat de personal cu experiență. Acest partener este, de asemenea, asistat de către parteneri R&C din alte linii de servicii ale PwC, atunci când acest lucru este necesar.

Funcția de management al riscului folosește, promovează și aplică politicile și procedurile PwC globale, aprobate de către rețeaua globală PwC, adaptate la nevoile locale.

O responsabilitate importantă a partenerilor responsabili pentru managementul riscului este aceea de a fi parte integrantă a procesului de acceptare inițială și continuare a relației profesionale cu clienții, responsabili pentru evaluarea riscului atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ în plus, partenerii de managementul riscului trebuie să fie disponibili

atunci când este cazul, pentru a fi consultați referitor la anumite probleme și raționamente, cum ar fi aspectele cu privire la continuitatea activității.

Noi am elaborat în mod formal protocoalele care stabilesc cazurile în care echipele de angajament trebuie să se consulte cu funcția R&C.

4.1.6 Monitorizare

Avem un program formal, pre și post emitere, de monitorizare a calității, care este gestionat ca parte a unui program global al PwC. Acest program complex este format din Revizuri de Conformitate al Misiunilor („ECR”) și Revizuri al Managementului Calitatii („QMR”) și Evaluări ale Calitatii Auditului („AQA”). Programul include verificarea muncii efectuate de parteneri și de alte persoane care nu sunt parteneri, dar care au drepturi delegate de semnatura, și a tuturor aspectelor legate de sistemul de control al calității, pentru a asigura funcționarea corectă a controalelor de calitate și pentru a oferi o asigurare rezonabilă asupra respectării tuturor standardelor profesionale aplicabile și a politicilor și procedurilor firmei noastre. Acest program este administrat și monitorizat prin funcția de Asigurare a Calității în cadrul R&C.

Revizuirile anumitor angajamente de audit sunt efectuate de către parteneri, directori și senior manageri cu o experiență adecvată, care nu au legătură cu firma care efectuează auditul sau cu auditul supus revizuirii. Membrii fiecărei echipe de revizuire sunt instruiți și primesc sprijin să își

R&C include parteneri independenți și experimentați și este axat pe calitate, determinând modificări ale politicilor și procedurilor când și unde este cazul.

îndeplinească rolul. Fiecare partener trebuie revizuit cel puțin o dată la cinci ani și de două ori în șase ani pentru clienții cu profil ridicat. Revizuirii mai frecvente sunt efectuate atunci când există posibilitatea unui risc crescut.

Procesul de control implică, de asemenea, o testare periodică a eficacității sistemului de management al calității în toate zonele funcționale ISQC1. Există o testare anuală a conformității cu politicile și procedurile Firmei pentru fiecare zonă componentă a ISQC1, care acoperă controalele și procedurile de monitorizare (prin rotație) la nivel regional și de teritoriu.

Monitorizarea calității este, de asemenea, parte integrantă a unui program continuu de îmbunătățire. Evaluăm permanent rezultatele acestor programe formale și ale unei diversități de surse informale, într-un efort continuu de a îmbunătăți politicile, procedurile și calitatea muncii noastre. Rezultatele revizuirilor de calitate sunt comunicate partenerilor și angajaților prin informări periodice și webcast-uri.

Fiecare eroare identificată în respectarea standardelor de performanță este analizată cu seriozitate - partenerul responsabil este consiliat în vederea îmbunătățirii performanței, iar munca sa este revizuită pe parcursul anului următor. O performanță slabă din punct de vedere tehnic sau al managementului riscului are ca rezultat o diminuare a veniturilor partenerului; în anumite cazuri, partenerului nu i se mai permite să semneze opinii de audit în numele firmei și, în situații grave, partenerului i se cere să părăsească firma. De asemenea, trebuie să fie realizate planuri de îmbunătățire a calității ca urmare a rezultatelor revizuirilor de calitate.

4.1.7 Declarația Conducerii cu privire la eficacitatea funcționării sistemului intern de control al calitatii

Conducerea PricewaterhouseCoopers Audit SRL consideră că sistemul implementat pentru controlul calității, descris anterior, este în conformitate cu toate reglementările în vigoare și că ofera o bază rezonabilă pentru a

considera ca misiunile de audit statutare efectuate de PricewaterhouseCoopers Audit SRL respecta standardele de calitate cerute.

4.2 Cea mai recentă revizuire pentru asigurarea calității în conformitate cu articolul 29 al Directivei de audit nr. 43 a UE

Ultimul control efectuat de Camera Auditorilor Financiar s-a realizat în conformitate cu prevederile legislative anterioare, a avut loc în noiembrie 2014 și a

concluzionat că firma este în deplină conformitate cu normele CAFR.

5. Practici de Independență ale PricewaterhouseCoopers Audit SRL

5.1 Independență, integritate și obiectivitate

Partenerii noștri știu că sunt responsabili pentru consultarea cu experții tehnici și pentru managementul riscului și al calității din firmă, atunci când este necesar, și pentru comunicarea către client a cazurilor în care un tratament contabil nu este corect. Partenerul responsabil cu independența la nivel regional, cu suportul partenerilor responsabili pentru independența din teritorii, monitorizează cu strictețe cerințele de reglementare, profesionale și de independență ale PwC legate de interesele financiare și relațiile de afaceri cu clienții serviciilor de audit financiar și a altor servicii de asigurare.

Firma, ca parte a Rețelei Globale PwC, a implementat un program de respectare a independenței și un sistem de monitorizare și control care cuprinde următoarele elemente-cheie:

1. Politici și proceduri scrise de independență;
2. Un sistem automat de monitorizare și o listă a entităților pentru care există anumite limitări;
3. Pregătire profesională continuă cu privire la independență;
4. Toți partenerii și angajații au obligația să-și confirme anual independența.
5. Responsabilitatea conducerii referitoare la independență, sistemele și controalele noastre;
6. Monitorizare internă a sistemului și controalelor de independență;
7. Un concept de „tone at the top” adecvat și o cultură referitoare la independență;
8. Raportarea promptă a negocierilor de angajare purtate de personalul nostru cu clienții;
9. Raportarea de către angajați, a încălcărilor, potențiale sau aparente, ale independenței;

10. Politici și proceduri disciplinare;
11. Controale ale relațiilor și alianțelor de afaceri, ale comisioanelor și onorariilor condiționate.

Acest program cere ca partenerii și personalul să

examineze și să documenteze toate aspectele referitoare la independența firmei, legat de acceptarea fie a unui nou client, fie a unui anumit angajament de audit. Înainte de acceptarea unui angajament, cu un client de audit, pentru alte servicii decât cele de asigurare, se fac verificări cu partenerul de audit respectiv, privind permisibilitatea acelor servicii. Angajamentul este acceptat doar în cazul în care partenerul de audit confirmă că serviciile propuse respecta cerințele de independență.

Un aspect important al culturii noastre legate de independență este suportul organizat la nivel central și oferit partenerilor și angajaților pentru probleme legate de independența cu privire la relațiile

personale, serviciile non-audit, determinarea onorariilor sau alte tipuri de relații..

Atunci când clienții nu acceptă recomandările contabile clare, rezultatele auditului pe probleme semnificative, sau se comportă într-un mod neetic, firma ofera sprijin partenerului de misiune în luarea deciziilor adecvate legate de raportare, chiar dacă aceasta înseamnă încetarea relației profesionale cu acei clienți sau neacceptarea unui angajament.

5.2 Declarația Conducerii privind independența

Conducerea PricewaterhouseCoopers Audit SRL declară că procedurile privind respectarea independenței sunt consistente cu reglementările aplicabile.

Ultimul control intern legat de independență a fost realizat la nivel de regional pentru PricewaterhouseCoopers CEE și a avut loc în Iulie 2014, un alt control fiind în desfășurare la data acestui raport.

6. Formarea profesională continuă a auditorilor statutar

După cum se arată în secțiunea anterioară referitoare la calitatea auditului, auditorii noștri statutar sunt implicați în programele de formare profesională continuă organizate de firmă.

Pregătirea profesională obligatorie la care auditorii noștri statutar iau parte asigură îndeplinirea cerințelor privind formarea profesională continuă impuse de Camera Auditorilor Financiari din România (peste 40 de ore de instruire anual).

7. Informații financiare pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2015 (neauditare) pentru PricewaterhouseCoopers Audit SRL:

Cifra de afaceri totală în Lei (estimativ) (*) din care:	80.131.022
Activități de audit statutar**	34.941.574
Alte servicii ***	45.189.448

* Cifra de afaceri totală nu include cifra de afaceri a altor societăți din rețeaua de firme PwC prezente în România

** estimat în conformitate cu anul financiar al rețelei PwC (la data de și pentru anul încheiat la 30 iunie 2016)

*** Include și alte linii de servicii

8. Entități de interes public* pentru care este efectuat auditul în scopuri statutare de către PricewaterhouseCoopers Audit SRL pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2015

AEGON PENSII – SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA	FONDUL DE PENSII FACULTATIVE STABIL
AGRICOVER CREDIT IFN SA	GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA
ALBALACT SA	GROUPAMA ASIGURARI SA
ATE INSURANCE ROMANIA SA	MARFIN BANK ROMANIA S.A.
AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARA	MARFIN LEASING IFN (ROMANIA) SA
BANCPOST SA	NEPI INVESTMENT MANAGEMENT SA
BRISE CAPITAL GROUP IFN	PATRIA BANK SA (NEXTEBANK)
BURSA DE VALORI BUCURESTI S.A.	PATRIA CREDIT IFN SA
CASA DE COMPENSARE	PIRAEUS BANK ROMANIA SA
DEPOZITARUL CENTRAL	PIRAEUS LEASING ROMANIA IFN SA
ERB LEASING IFN SA	PORSCHE BANK ROMANIA SA
ERB RETAIL SERVICES IFN SA	PORSCHE LEASING ROMANIA IFN SA
EUREKO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE S.A.	REGISTRUL AUTO ROMAN RA
EUROLIFE ERB ASIGURARI DE VIATA SA	SCANIA CREDIT ROMANIA IFN SA
EUROLIFE ERB ASIGURARI GENERALE SA	SIF TRANSILVANIA S.A.
FONDUL DE COMPENSARE AL INVESTITORILOR	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE SA
FONDUL DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT ARIPI	SIMBETON SA
FONDUL DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT VITAL	UNIQA ASIGURARI DE VIATA SA
FONDUL DE PENSII FACULTATIVE AEGON ESENTIAL	UNIQA ASIGURARI S.A.

FONDUL DE PENSII FACULTATIVE EUREKO
CONFORT
FONDUL DE PENSII FACULTATIVE RAIFFEISEN
ACUMULARE SA

VENETO BANCA SCPA ITALIA MONTEBELLUNA
SUCURSALA BUCURESTI
VFS INT. ROMANIA IFN SA

* conform definiției din Legea Contabilității nr. 82/1991 și Ordonanța de Urgență nr. 90/2008

9. Veniturile partenerilor

Fiecare partener din cadrul PricewaterhouseCoopers Audit SRL, este asociat al firmei, deținând un număr de părți sociale în funcție de aportul și rolul pe care acesta îl are în activitatea firmei.

Suplimentar, fiecare partener îndeplinește și rolul de Administrator al firmei, cu scop de administrare și reprezentare legală.

Astfel, veniturile partenerilor au două componente: respectiv, venituri obținute din contractele de mandat pentru administrarea firmei și venituri din dividende, obținute pe baza cotelor de participare la profit și pierdere, stabilite în baza deciziilor Adunării Generale a Asociaților firmei.

Procesul de evaluare a contribuției partenerilor respectă cerințele Codului de Etică IESBA, care nu

permit ca un partener să fie evaluat și recompensat pentru vânzarea de servicii non-audit clienților săi de audit.

Performanța partenerilor este stabilită de către Consiliul Regional de Conducere/Echipei Regională de Management, după evaluarea contribuției fiecărui partener în cadrul firmei în anul respectiv și după finalizarea auditării anuale a firmelor naționale și este revizuită și aprobată de Consiliul Partenerilor.

La stabilirea performanței, se iau în considerare îndeplinirea cerințelor standardelor de calitate ale firmei de audit și aderarea la regulile privind integritatea și independența.

10. Declarația

Cu bună credință și pe baza celor mai bune informații avute la dispoziție de către PricewaterhouseCoopers Audit SRL, informațiile prezentate în acest raport sunt corecte și respectă cerințele Directivei Europene 43 (de Audit) și OUG 90/2008 la momentul publicării lor.

31 Martie 2016

Ionuț Simion

Country Managing Partner

Contact

PricewaterhouseCoopers Audit SRL

Str.Barbu Vacarescu nr.301-311,
Clădirea Lakeview, et.6, Sector 2, Bucuresti

Telefon : +40 21 225 3500

Fax: +40 21 225 3600